

ПОЛОЖЕННЯ
про підвищення кваліфікації науково-педагогічних
та наукових працівників
Національного університету цивільного захисту України

Зміст

1. Загальні положення.
2. Форми, напрями та види підвищення кваліфікації.
3. Планування підвищення кваліфікації.
4. Суб'єкти підвищення кваліфікації.
5. Програма підвищення кваліфікації.
6. Періодичність, обсяги та тривалість підвищення кваліфікації.
7. Організація підвищення кваліфікації.
8. Організація стажування.
9. Визнання результатів підвищення кваліфікації.
10. Документи про підвищення кваліфікації.
11. Фінансування підвищення кваліфікації.

1. Загальні положення

1.1. Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників Національного університету цивільного захисту України (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 року № 800; Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2020 року № 1504; Професійного стандарту на групу професій «Викладач закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 березня 2021 року № 610; Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості), розповсюджується на всіх науково-педагогічних та наукових працівників Національного університету цивільного захисту України та відокремленого підрозділу - Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (далі - НУЦЗ України) і визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників, які працюють у НУЦЗ України за основним місцем роботи (далі - Працівників) та осіб інших

закладів освіти, установ, організацій і підприємств, які підвищують кваліфікацію у НУЦЗ України.

1.2. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України є частиною системи внутрішнього забезпечення якості освіти НУЦЗ України.

1.3. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України є забезпечення якості освіти та їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти і науки.

1.4. Науково-педагогічні і наукові працівники НУЦЗ України підвищують кваліфікацію в Україні й за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою - окупантом).

НУЦЗ України забезпечує підвищення кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників не рідше одного разу на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати.

1.5. Результати підвищення кваліфікації враховуються:

- під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками;

- під час атестації наукових працівників;

- під час атестації осіб начальницького складу, які проходять службу на науково-педагогічних (наукових) посадах або обираються на ці посади.

1.6. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників здійснюється відповідно до цього Положення, яке регламентує питання організації та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників НУЦЗ України.

1.7. Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг, тривалість, періодичність, умови підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

1.8. Працівники НУЦЗ України, з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької і/або наукової діяльності та/або посадових обов'язків, самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єкти надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб'єкти підвищення кваліфікації).

1.9. Траєкторію професійного розвитку та змістовну його частину визначає Працівник. У разі потреби, Працівник може отримувати консультативну допомогу колег, керівника базового структурного підрозділу НУЦЗ України (кафедри, відділу), в якому він працює, або іншої посадової особи, відповідальної за професійний розвиток Працівників на відповідному рівні.

1.10. Керівник базового структурного підрозділу НУЦЗ України, в якому працює Працівник, або особа відповідальна за професійний розвиток Працівників в структурному підрозділі може(уть) надавати Працівнику конкретні рекомендації щодо напрямів та змісту його професійного розвитку.

1.11. Основними складовими професійного розвитку Працівників є підвищення кваліфікації та стажування.

1.12. Підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України здійснюється згідно з наказами ректора НУЦЗ України або начальника Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (далі - ректора) на підставі Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України на календарний рік (далі - Плану).

1.13. Підвищення кваліфікації у НУЦЗ України працівників інших закладів освіти, установ, організацій та підприємств здійснюється згідно з наказами ректора НУЦЗ України на підставі наказів ДСНС, відповідних договорів, заяв юридичних або фізичних осіб.

2. Форми, напрями та види підвищення кваліфікації

2.1. Форми підвищення кваліфікації:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- дуальна;
- на робочому місці;
- на виробництві тощо.

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

2.2. Види підвищення кваліфікації:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації;
- стажування, наукове стажування (далі - стажування);
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, програмах академічної мобільності, самоосвіта, здобуття наукового ступеня або вищої освіти тощо.

2.3. Підвищення кваліфікації також може бути організовано за місцем роботи Працівника НУЦЗ України, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

2.4. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників НУЦЗ України має враховувати відповідний Професійний стандарт на групу професій «Викладач закладів вищої освіти» і конкретні посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення. Крім зазначеного, беруться до уваги особисті професійні інтереси науково-педагогічних працівників, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків.

2.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НУЦЗ України повинно бути спрямоване на набуття та/або розвиток професійних (hard skills) та загальних (надпрофесійних (soft skills)) компетентностей:

- знання та розуміння предметної області і професійної діяльності;
- володіння навичками критичного мислення;
- володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до особистісного і професійного розвитку;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність розробляти навчальні та методичні матеріали або складники до них;
- здатність оновлювати навчальні та методичні матеріали відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувачів вищої освіти;
- здатність консультувати здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб;
- здатність здійснювати індивідуальний супровід здобувача вищої освіти (наставництво, менторство) під час навчання;
- здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання;
- здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання (проводити атестацію);
- здатність надавати здобувачам вищої освіти зворотний зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо покращення результатів навчання;
- здатність обґрунтувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проект;
- здатність проаналізувати та узагальнити результати дослідницького/творчого проекту, підготувати та оприлюднити презентацію, звіт, статтю, монографію;
- здатність підготувати запит на видачу патенту на винахід, корисну модель, документів, що засвідчують право автора на твір (за необхідності);
- здатність готувати документи та матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях;
- здатність планувати, готувати та проводити освітні й наукові заходи;
- здатність консультувати здобувача вищої освіти щодо планування й реалізації наукового дослідження/творчого проекту;
- здатність проаналізувати процес та результати наукового дослідження/творчого проекту, проведеного здобувачем вищої освіти;
- здатність надавати рекомендації здобувачу вищої освіти щодо покращення процесу та результатів його наукового дослідження/творчого проекту;
- здатність визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання;
- здатність переглядати й оновлювати освітню програму відповідно до вимог стандартів вищої освіти, внутрішньої системи забезпечення якості освіти, потреб стейкхолдерів;
- здатність готувати матеріали до акредитації освітньої програми;
- здатність здійснювати наукову/фахову експертизу дослідницьких

(наукових), фахових/творчих проєктів;

- здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності.

2.6. Підвищення кваліфікації наукових працівників НУЦЗ України повинно бути спрямоване на набуття та/або розвиток професійних (hard skills) та загальних (надпрофесійних (soft skills)) компетентностей:

- знання та розуміння предметної області і професійної діяльності;
- володіння навичками критичного мислення;
- володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до особистісного і професійного розвитку;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність здійснювати індивідуальний супровід здобувача вищої освіти (наставництво, менторство) під час навчання;
- здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання;
- здатність обґрунтувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проєкт;
- здатність проаналізувати та узагальнити результати дослідницького/творчого проєкту, підготувати та оприлюднити презентацію, звіт, статтю, монографію;
- здатність підготувати запит на видачу патенту на винахід, корисну модель, документів, що засвідчують право автора на твір (за необхідності);
- здатність готувати документи та матеріали до засідань наукових підрозділів, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях;
- здатність планувати, готувати та проводити наукові заходи;
- здатність консультувати здобувача вищої освіти щодо планування й реалізації наукового дослідження/творчого проєкту;
- здатність проаналізувати процес та результати наукового дослідження/творчого проєкту, проведеного здобувачем вищої освіти;
- здатність надавати рекомендації здобувачу вищої освіти щодо покращення процесу та результатів його наукового дослідження/творчого проєкту;
- здатність визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання;
- здатність здійснювати наукову/фахову експертизу дослідницьких (наукових), фахових/творчих проєктів;

- здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності.

2.7. Напрями підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників:

- розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);

- психолого-фізіологічні особливості здобувачів вищої освіти певного віку, основи андрагогіки;

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;

- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями;

- розвиток управлінської компетентності (для керівників).

2.8. Напрями підвищення кваліфікації наукових працівників:

- розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в науковому процесі, включаючи он-лайн заходи, інформаційну та кібернетичну безпеку;

- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;

- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями;

- розвиток управлінської компетентності (для керівників).

2.9. Зазначений перелік напрямів підвищення кваліфікації не є вичерпним і може бути скорегований або доповнений відповідно до особливостей діяльності НУЦЗ України, структурного підрозділу, посад та потреб Працівників.

2.10. У разі викладання декількох освітніх компонентів науково-педагогічним працівникам необхідно самостійно обирати послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямами у міжтестастійний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного

законодавством.

3. Планування підвищення кваліфікації

3.1. Підвищення кваліфікації Працівниками НУЦЗ України здійснюється згідно з Планом.

3.2. Структурні підрозділи НУЦЗ України, у складі яких є науково-педагогічні або наукові працівники (далі - структурні підрозділи), до 1 грудня поточного року надають до підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України за встановленою формою (додаток 1) затверджені проректором за відповідним напрямом діяльності пропозиції до Плану на наступний календарний рік.

3.3. Підрозділ, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, після узагальнення пропозицій і формування Плану на наступний календарний рік, узгоджує його з проректорами за напрямами діяльності та надає його на затвердження ректору.

3.4. Керівник структурного підрозділу НУЦЗ України при складанні плану роботи структурного підрозділу на відповідний період вносить в нього інформацію про планування підвищення кваліфікації Працівника(-ів) цього структурного підрозділу.

3.5. Працівники, які, відповідно до Плану, мають проходити підвищення кваліфікації, надають до підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, наступні документи:

- направлення на підвищення кваліфікації або стажування Працівника за формою, наведеною в додатку 2 до цього Положення (у разі навчання за межами НУЦЗ України);

- індивідуальну програму стажування (додаток 3).

3.6. Підрозділ, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, перевіряє надані документи на правильність заповнення, узгоджує та затверджує їх у встановленому порядку, після чого повертає їх Працівникові та готує відповідний наказ про підвищення його кваліфікації.

3.7. Працівник, до початку встановлених Планом термінів підвищення кваліфікації, надає суб'єкту підвищення кваліфікації відповідні документи.

3.8. Працівники НУЦЗ України мають право на підвищення кваліфікації поза межами Плану відповідно до цього Положення.

3.9. У разі підвищення кваліфікації поза межами Плану, Працівник НУЦЗ України звертається із заявою (рапортом), погодженою з керівником структурного підрозділу та проректором за напрямом діяльності, на ім'я ректора про направлення його на підвищення кваліфікації. Після прийняття рішення ректором за суттю заяви (рапорту) Працівник надає її до підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, який готує відповідний наказ про підвищення кваліфікації цього Працівника.

4. Суб'єкти підвищення кваліфікації

4.1. Суб'єкт підвищення кваліфікації - це, як правило, заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична або фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

4.2. Працівники НУЦЗ України вільні у виборі суб'єктів підвищення кваліфікації.

4.3. Суб'єкту підвищення кваліфікації доцільно організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої (наукової) діяльності та/або за місцем роботи Працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

4.4. Підвищення кваліфікації рекомендується здійснювати у різних суб'єктів, що надають такі освітні (наукові) послуги.

4.5. Під час вибору Працівником або НУЦЗ України суб'єкта підвищення кваліфікації звертається увага на відкритість і достовірність інформації про діяльність цього суб'єкта підвищення кваліфікації та відповідні програми, якість надання відповідних послуг.

5. Програма підвищення кваліфікації

5.1. Програма підвищення кваліфікації (далі - Програма) затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг, тривалість, що встановлюється в годинах та/або у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС), форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

5.2. Програма також може містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);

- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);

- строки виконання програми;

- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;

- вартість (у разі встановлення) або безоплатний характер надання освітньої послуги;

- графік освітнього процесу;

- мінімальну та максимальну кількість осіб у групі;

- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;

- можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;

- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і

харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);

- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

5.3. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або у кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

5.4. Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН. Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожен власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах.

5.5. Підвищення кваліфікації у НУЦЗ України здійснюється за програмами підвищення кваліфікації відповідних категорій працівників. Програми ухвалюються вченою радою НУЦЗ України та затверджуються ректором.

5.6. Програма підвищення кваліфікації - нормативний документ НУЦЗ України, який через систему освітніх компонентів у межах спеціальності (галузі) визначає інформацію про її тему (напрямок, найменування), зміст, обсяг, тривалість, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідної програми.

5.7. Рішення про відкриття або закриття програми підвищення кваліфікації ухвалюється вченою радою НУЦЗ України.

5.8. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду програм підвищення кваліфікації здійснюються відповідно до «Положення про освітні програми Національного університету цивільного захисту України».

5.9. Науково-методичне забезпечення підвищення кваліфікації працівників у НУЦЗ України здійснюється структурними підрозділами НУЦЗ України, які безпосередньо забезпечують та проводять навчання відповідних категорій працівників.

5.10. Стажування як вид підвищення кваліфікації здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

5.11. Стажування працівників у НУЦЗ України здійснюється за індивідуальною програмою, яка розробляється структурним підрозділом НУЦЗ України, в якому планується стажування працівника, погоджується проректором за напрямом діяльності та затверджується ректором.

5.12. Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування Працівником.

5.13. Якщо між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників, то у такому разі індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним

(невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї зі сторін договору до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (дodatка до угоди).

6. Періодичність, обсяги та тривалість підвищення кваліфікації

6.1. Обсяг та тривалість підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України і працівників інших закладів освіти, установ, організацій та підприємств установлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС. Один кредит ЄКТС становить 30 годин за накопичувальною системою.

6.2. Обсяг (за одним видом або за сумою видів) підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України протягом п'яти років не може бути меншим ніж 180 годин або 6 кредитів ЄКТС.

6.3. Накопичувальна система кредитів передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються вченою радою НУЦЗ України як підвищення кваліфікації і, які здійснювалися Працівником НУЦЗ України будь коли впродовж міжтестастаційного періоду.

6.4. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі Працівника НУЦЗ у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

6.5. Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

6.6. Один тиждень наукового стажування зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

6.7. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

6.8. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань в обсязі відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

6.9. Ректор, проректор, керівник, заступник керівника інституту, факультету (структурного підрозділу), керівник кафедри, керівник докторантури, ад'юнктури, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи у виді стажування в обсязі не більше ніж 180 годин або 6 кредитів ЄКТС.

7. Організація підвищення кваліфікації

7.1. Організація підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України

здійснюється підрозділом, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України.

7.2. Підрозділ, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України:

- формує та контролює виконання Плану;
- надає методичну допомогу Працівникам НУЦЗ України з питань організації, координації та проведення підвищення кваліфікації;
- готує проекти наказів з питань організації підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України;
- здійснює облік підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України;
- узагальнює інформацію, готує звітність щодо підсумків підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України за минулий навчальний (календарний) рік;
- за підсумками підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України за минулий навчальний (календарний) рік надає керівництву НУЦЗ України пропозиції щодо удосконалення підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України.

7.3. Керівники структурних підрозділів НУЦЗ України:

- забезпечують і контролюють виконання вимог цього Положення Працівниками підпорядкованих структурних підрозділів;
- своєчасно, у встановлені терміни, надають до підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, пропозиції та звіти з питань підвищення кваліфікації;
- здійснюють облік підвищення кваліфікації Працівників підпорядкованого структурного підрозділу;
- обговорюють на засіданнях та нарадах відповідних структурних підрозділів підсумки підвищення кваліфікації Працівників за минулий навчальний (календарний) рік;
- беруть участь у розробці, обговоренні та перегляді програм підвищення кваліфікації у НУЦЗ України.

7.4. Працівники НУЦЗ України не можуть підвищувати свою кваліфікацію у структурному підрозділі, в якому вони працюють, тобто на своєму безпосередньому місці роботи.

8. Організація стажування

8.1. Стажування Працівників НУЦЗ України може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

8.2. Стажування Працівників НУЦЗ України може здійснюватися в НУЦЗ України, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

8.3. Стажування Працівників НУЦЗ України у інших суб'єктів

підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі - керівник стажування).

8.4. Наукове стажування Працівників НУЦЗ України здійснюється відповідно до статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та визнається в НУЦЗ України як підвищення кваліфікації.

8.5. Завершальним етапом стажування є звіт за результатами виконання індивідуальної програми стажування (додаток 4), який розробляється стажистом, ухвалюється керівником стажування та затверджується керівником або уповноваженою особою суб'єкта підвищення кваліфікації.

Звіт за результатами виконання індивідуальної програми стажування є документом про підвищення кваліфікації.

9. Визнання результатів підвищення кваліфікації

9.1. Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України встановлюється цим Положенням.

9.2. Не потребують визнання результати підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України, якщо підвищення кваліфікації здійснювалось:

- шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо відповідно до плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України на календарний рік;

- у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

- у НУЦЗ України;

- шляхом участі у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність» та іншими актами законодавства;

- шляхом здобуття освітніх ступенів бакалавра і магістра, а також першого наукового ступеня вперше або за іншою спеціальністю - у межах професійної діяльності або галузі знань з отриманням відповідного документа про вищу освіту (науковий ступінь) державного зразка.

9.3. Потребують визнання вченою радою НУЦЗ України результати підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України, якщо підвищення кваліфікації здійснювалось:

- у суб'єктів підвищення кваліфікації, які не мають ліцензії на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за неакредитованою освітньою програмою;

- шляхом інформальної освіти (самоосвіти);

- шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо поза межами Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України на календарний рік;

- у суб'єктів підвищення кваліфікації - нерезидентів України.

9.4. Для визнання результатів підвищення кваліфікації Працівник НУЦЗ

України протягом одного місяця після його завершення подає до вченої ради НУЦЗ України заяву (додаток 5) із клопотанням про визнання результатів підвищення кваліфікації та відповідний документ про проходження підвищення кваліфікації або, у разі інформальної освіти (самоосвіти), - звіт про результати підвищення кваліфікації або творчу роботу, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані у процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті НУЦЗ України та/або в електронному портфоліо Працівника НУЦЗ (у разі наявності) за встановленою формою (додаток 6).

9.5. Якщо відповідний документ не містить обсягу підвищення кваліфікації (кількість годин та/або кредитів ЄКТС), то Вчена рада НУЦЗ України може призначити комісію щодо визначення обсягу підвищення кваліфікації відповідно до п.6.7 цього Положення.

9.6. Клопотання у формі заяви про визнання результатів підвищення кваліфікації Працівника НУЦЗ України протягом місяця з дня її подання розглядається на засіданні вченої ради НУЦЗ України. Вчена рада НУЦЗ України може доручити розгляд таких питань вченим радам структурних підрозділів протягом місяця з дня його подання.

9.7. Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада НУЦЗ України заслуховує Працівника НУЦЗ України щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

9.8. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада НУЦЗ України може надати рекомендації Працівникові НУЦЗ України щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України на календарний рік до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

9.9. Для зарахування окремих видів діяльності, як підвищення кваліфікації Працівника НУЦЗ України, їх результатів та обсягів, вчена рада НУЦЗ України, у разі необхідності, залучає відповідних фахівців НУЦЗ України для експертної оцінки наданих Працівником НУЦЗ України документів про проходження підвищення кваліфікації.

9.10. Вчена рада НУЦЗ України за результатами розгляду документів про проходження підвищення кваліфікації Працівником НУЦЗ України та його заслуховування щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору, у разі прийняття рішення про визнання результатів підвищення кваліфікації, у своєму рішенні також визначає форму, вид, тему (напрям, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС.

9.11. Обсяги результатів підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України, визнаних вченою радою НУЦЗ України, в годинах та/або кредитах ЄКТС за формами та видами підвищення кваліфікації, мають не перевищувати обсягів підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України за відповідними формами та видами, які не потребують їх визнання, та встановлюються відповідно до розділу 6 цього Положення.

10. Документи про підвищення кваліфікації

10.1. За результатами проходження особами підвищення кваліфікації у НУЦЗ України видається документ про підвищення кваліфікації (додаток 7).

10.2. У документі про підвищення кваліфікації у НУЦЗ України зазначається:

- повне найменування НУЦЗ України;
- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади, прізвище, ініціал імені особи, яка підписала документ від імені ректора, та її підпис, печатка.

10.3. Бланки документів про підвищення кваліфікації (далі - Бланки) виготовляються друкарським способом та зберігаються в підрозділі, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України.

10.4. Відповідальна особа підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України за замовленням уповноважених осіб структурних підрозділів НУЦЗ України, які безпосередньо забезпечують підвищення кваліфікації відповідних категорій працівників, надає їм відповідну кількість Бланків для їх заповнення.

10.5. Внесення інформації, яка має міститися в документах про підвищення кваліфікації, здійснюється відповідно до цього Положення.

10.6. Заповнення Бланків та їх остаточне оформлення, після їх отримання в підрозділі, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, здійснюється уповноваженими особами структурних підрозділів НУЦЗ України, де проходять підвищення кваліфікації відповідні категорії працівників. Друк інформації відбувається з використанням комп'ютерної техніки (периферійних пристроїв).

10.7. Відповідальність за достовірність інформації, що друкується в Бланках, несуть керівники та відповідальні особи структурних підрозділів НУЦЗ України, в яких планується видача документів про підвищення кваліфікації.

10.8. Підставою для видачі документа про підвищення кваліфікації особі, яка успішно виконала відповідну програму підвищення кваліфікації і пройшла підсумковий контроль, є рішення екзаменаційної комісії про оволодіння (отримання, набуття) працівником очікуваних результатів навчання

(компетентностей) відповідної програми та видачі документа про підвищення кваліфікації.

10.9. Документи про підвищення кваліфікації для осіб, які навчаються за державним замовленням, виготовляються НУЦЗ України та видаються за рахунок коштів державного бюджету, а для осіб, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, вартість документів про підвищення кваліфікації включається у вартість навчання.

10.10. Видача документів про підвищення кваліфікації здійснюється відповідальними особами структурних підрозділів НУЦЗ України на підставі відповідного наказу ректора.

10.11. Підрозділ, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України (структурний підрозділ НУЦЗ України) веде журнал реєстрації виданих документів про підвищення кваліфікації, в якому видача документа засвідчується підписами відповідальної особи підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України (структурного підрозділу НУЦЗ України), що видала, та особи, яка його отримала.

10.12. Документи про підвищення кваліфікації видають особам, які пройшли відповідне навчання, або уповноваженим ними особам відповідно до законодавства.

10.13. Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті НУЦЗ України протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) особи, яка пройшла підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрям, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) у годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

10.14. Працівник НУЦЗ України надає копії документів про його підвищення кваліфікації керівникові структурного підрозділу, в якому працює, та до структурного підрозділу по роботі з персоналом до його особової справи.

10.15. Керівники структурних підрозділів НУЦЗ України до 10 вересня поточного року надають до підрозділу, який відповідає за організацію освітнього процесу в НУЦЗ України, звітні дані про підвищення кваліфікації Працівників за минулий навчальний рік (додаток 8).

11. Фінансування підвищення кваліфікації

11.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України є кошти державного бюджету, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження НУЦЗ України, інші джерела, не заборонені законодавством.

11.2. У разі підвищення кваліфікації Працівником НУЦЗ України за рахунок коштів державного бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі НУЦЗ України на підвищення кваліфікації, укладення договору між ректором НУЦЗ України та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела

фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

11.3. Фінансування підвищення кваліфікації Працівників НУЦЗ України (які працюють в НУЦЗ України за основним місцем роботи) здійснюється за рахунок коштів, передбачених у кошторисі НУЦЗ України в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до Плану.

11.4. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- Працівниками НУЦЗ України, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза Планом;

- іншими особами, які працюють в НУЦЗ України на посадах Працівників за суміщенням або сумісництвом.

11.5. На час підвищення кваліфікації Працівником НУЦЗ України, відповідно до затвердженого Плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за Працівником зберігається місце роботи (посада) зі збереженням середньої заробітної плати.

11.6. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

11.7. Факт підвищення кваліфікації Працівника НУЦЗ України підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується ректором або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеним договором щодо підвищення кваліфікації.

11.8. Оплата праці керівника стажування в НУЦЗ України та у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної
методичної роботи

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Пропозиції

до річного плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних (наукових)
працівників на 20__ рік
(найменування структурного підрозділу)

№ з/п	ПІБ науково-педагогічного (наукового) працівника та посада	Повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації	Термін підвищення кваліфікації	Обсяг підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС	Тема (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації
1.					
2.					
3.					
4.					

Керівник кафедри (структурного підрозділу)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівнику суб'єкта підвищення
кваліфікації

НАПРАВЛЕННЯ
на підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічного
(наукового) працівника

Просимо Вас зарахувати на підвищення кваліфікації (стажування) з «__»
20__року по «__»20__року

_____

— (прізвище, ім'я, по батькові)

який/яка працює в (на)

_____

(найменування структурного підрозділу)

_____

(найменування закладу вищої освіти)

— на посаді _____

Ректор

_____
(підпис)

М.П.

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

Керівник суб'єкта підвищення
кваліфікації

(Особистий підпис, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

М.П.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА СТАЖУВАННЯ

(прізвище та ініціали працівника) (посада, найменування кафедри

(іншого структурного підрозділу), науковий ступінь, вчене звання)

В

(найменування закладу вищої освіти, в якому здійснюватиметься стажування

Строк стажування з „__”20_____ року по „__”20_____ року.

Тема стажування (напряму, найменування, посада):

Виконання завдань індивідуальної програми:

№ з/п	Зміст програми	Обсяг (тривалість) (у годинах та/або кредитах ЄКТС)	Очікувані результати навчання
	Всього		

Науково-педагогічний (науковий)
працівник

_____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____

Керівник стажування

_____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Керівник суб'єкта підвищення кваліфікації

(Особистий підпис, Ім'я ПРИЗВИЩЕ)
М.П.

ЗВІТ

за результатами виконання індивідуальної програми стажування

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Тема стажування (напрям, найменування, посада):

Найменування суб'єкта стажування _____

(установа, в якому здійснювалось стажування)

Строк стажування з «»20_____ року по «»20_____ року.

1. Загальні підсумки щодо виконання індивідуальної програми стажування (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично та загальний обсяг (у годинах та/або кредитах ЄКТС)) _____

2. Результати якості стажування із зазначенням позитивних здобутків та виявлених недоліків _____

3. Рекомендації та пропозиції, які суттєво впливають на якість ефективності стажування. _____

Стажист _____

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Висновок про виконання індивідуальної програми стажування: _____

Керівник стажування _____

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Ректорові Національного
університету цивільного
захисту України

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Заява

Прошу Вашого дозволу внести до порядку денного засідання вченої ради
НУЦЗ України питання про визнання результатів підвищення кваліфікації.

Вид документу _____

Тема (напрямок, найменування): _____

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах
ЄКТС) _____

Додаток: документ про проходження підвищення кваліфікації
(свідоцтво, сертифікат, диплом тощо).

Науково-педагогічний
(науковий) працівник:

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

«__» _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної
методичної роботи

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

ЗВІТ
про підвищення кваліфікації за результатами інформальної
освіти (самоосвіти)

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Посада _____

Структурний підрозділ _____

Мета підвищення кваліфікації _____

Найменування закладу (установи), в якій здійснювалось підвищення кваліфікації _____

Строк підвищення кваліфікації з „___”20_____ року по „___”20_____ року.

Відомості про виконання навчальної програми підвищення кваліфікації (за наявності):

Результати підвищення кваліфікації: _____

Документ, що підтверджує підвищення кваліфікації: _____

(назва, серія, номер, дата видачі документа, найменування закладу, що видав документ)

Працівник _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Розглянуто і затверджено на засіданні _____

(найменування структурного підрозділу) „___”20_____ року, протокол №.

Висновки та рекомендації щодо використання результатів підвищення кваліфікації _____

Пропозиції щодо використання результатів підвищення кваліфікації _____

Керівник
структурного підрозділу

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СВІДОЦТВО

АБ 085571363/000000 - 00

про підвищення кваліфікації (стажування)

за темою (напряом, найменування) _____

Видане

_____ (ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові у давальному відмінку)

в обсязі _____ годин та _____ кредитів ЄКТС.

За результатами підвищення кваліфікації (стажування) досягнуті результати: *(вказати пункти відповідно до програми підвищення кваліфікації або індивідуальної програми стажування)* 1.

2.

Ректор

_____ (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

М.П.

Дата видачі: «__» _____ 20__ року

З В І Т Н І Д А Н І (ЗРАЗОК) про підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників

(найменування кафедри, структурного підрозділу)

у 20__/20__ навчальному році
(за минулий навчальний рік)

№ з/п	Підрозділ	Загальна кількість наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників	Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, що пройшли підвищення кваліфікації											Всього	%	
			захищено дисертацій		навчаються в		прикріплені здобувачами на здобуття наукового ступеня	навчалися за різними програмами підвищення кваліфікації			проходили стажування					
			докторських	кандидатських	докторантурі	ад'юнктурі		професійними	функціональними	тематичних семінарів	у ЗВО та установах	за кордоном				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1.																

Керівник структурного підрозділу:

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

